

In Wales werd Peter Van Heirzele pianostemmer... later doopte Kamagurka hem tot „Herr Seele”

Toppezot van flauwe kul

Peter Van Heirzele, alias podiumbeest Herr Seele, zag op 13 april 1959 het levenslicht en kreeg meteen de drang naar schoonheid en ontroering mee. De lach en de traan die schuilgaan onder dekmantel kunst. Voor Peter is liefde schipperen tussen werk en echtgenote. Ines Schweiger, in Duitsland geboren West-Vlaamse, en Peter spraken het jawoord uit. „Ik hou van haar en ik hou van kinderen”, zegt hij met niet mis te verstane aandrang, „en het siert mijn vrouwtje dat ze haar naam eer aandoet, zwijgen...”

Vader Georges Van Heirzele was een Cardijns KAJ-product met veel mensenkennis, die in de Brugse Outboard Marine waar buitenboordmotoren werden vervaardigd, instond voor het aanwerven van duizenden werknemers en geprezen werd om zijn innemendheid. Moeder Odette Panecoucke, zelf pottenbakker, gaf twee zonen en dochter zin voor kunstbeleid mee.

Peter geeft toe dat hij op school van geen bijzonder hoge intelligentie bleek gaf. Hoe hij ook tegen de klippen op studeerde, verder dan laatste of voorlaatste kwam hij nooit. „In de winter zat ik — voor het open venster — met een deken om het lijf en bevend van de kou teksten van buiten te leren.”

„De Dikken en de Dunnen waren iets voor mij geweest...”

— Was er dan niets waarin je uitblonk ?

— Herr Seele : „Ingewikkelde materies en vooral exacte wetenschappen konden mijn

koppeke niet in. Wiskunde lag me trouwens nooit. Alleen talen en opstel waren mijn culturele dada.”

Kleuterschool en humaniora liep Peter in het strenge Torhoutse Sint-Jozef, nochtans een van de beste scholen van

België. Natuurlijk keek Peter als plechtige communicant al in meisjesogen : „je zie dà van hier !”

Niet tot sport aangetrokken stond Herr Seele in zijn puberjaren toch ooit in een basketteam.

„Met mijn 1,84 m en 59 kilo — we moeten er geen tekening bij maken — ben ik een gedroomde figuur voor *de Dikken en de Dunnen* zeker ! Op mijn 16de ging ik naar de Gentse academie.”

— **Talen, toneel, muziek, zangstem...**

— **Herr Seele :** „Ik spreek vijf talen : Nederlands, Duits, leerde negen jaar Frans, was twee jaar *over there...* waar ik in het Engels droomde van enig mooie Sally, die achteraf meekwam naar Oostende ; kan een Italiaanse gazet lezen, woonde in Firenze, mooiste stad ter wereld maar kwam toch terug naar Vlaanderen : is dat niet straf ! Maar ja, mijn streek en mijn kunstenaars trokken mij zo aan.”

— **En de showplanken...**

— **Herr Seele :** „De grote man van het toneel, Guido Calmeyn, heeft me nog gebuisd. Verdict : ik was totaal niet geschikt om op het toneel te staan. *Maar juist daarom ben ik er zo goed voor !* Al zal het wel mijn présence zijn, iets

wat je hebt of niet hebt... Kijk maar naar Gaston Berghmans. Iemand die zich trouwens heel positief uitliet over Kamagurka en Herr Seele. Ik meen een beetje 't Berchmanske in mij te hebben.”

— **Instrumenten en stem...**

— **Herr Seele :** „Lef en durf overstijgen mijn zangstem. Ik heb geen plankenkoorts met fluitspelen en in het vioolspelen ben ik volkomen autodi-

Minister Bert Anciaux, mogen we even...

Strip en cartoon verdienen meer

Ongelooflijk hoe de humor van Kamagurka en Herr Seele aanslaat in het buitenland. Ze zijn er ergens ambassadeurs van Vlaanderen. „Onze Cowboy Henkstrips werden al vertaald en verkocht in Griekenland, Zwitserland, Spanje, Zweden, Frankrijk, Duitsland en de States. Zelfs de Hollandse *Parolers* lachen om onze zottigheden”, glundert Herr Seele.

Volgens Peter Van Heirzele is het daarom van kolossaal belang de scheppers van cartoons en strips niet langer de helpe subsidiehand te weigeren. „Kunst reikt verder dan alleen podiumartiesten en beeldende artistiekelingen. In die zin hebben we trouwens een voorstel gedaan aan minister van Cultuur Bert Anciaux.”

— **Wat maakt jullie succes uit in het buitenland ?**

— **Herr Seele :** „Het herkenbare ! Neem de in het buitenland kwasi onbekende en toch zo typische Cowboy Henk. Meer nog, zijn de Vlamingen niet opgevoed en opgegroeid met dergelijke komische beeldverhalen, door talentvollen à la Marc Sleen op de wereld gezet ?”

— **Een onmiddellijk doel ?**

— **Herr Seele :** „Een *Cowboy Henkmuseum* uit de grond stampen. Contacten met cartoonisten en striptekenaars van over heel de wereld staven die intenties. Om en rond een eigen Oostends museum zouden we *Kama & Seeleshows* kunnen promoten met testvoorstellingen. Try-outs als fantastische opsteker voor het plaatselijk openluchttheater.”

dact. Evenzo beheers ik redelijk blokfluit en dwarsfluit. Op scène tokkel ik uit de mandoline de mooiste melodietjes."

— **Ooit in jeugdvereniging geweest ?**

— **Herr Seele :** „Bij de scouts maakte ik mooie dagen mee. Verliet die jeugdvereniging evenwel omdat men van mij geen jongverkenner wilde maken. Met mijn 1,80 m was ik nog altijd welp."

Naar Wales om pianostemmer te worden

Toen Peter Van Heirzele aan de Gentse academie aan een besluitende cursus beeldhouwen bezig was, voelde hij het aan niet competent te zijn voor dit kunstenaarsvak. „Ik had wel graag het klassieke beeldhouwen gevolgd — leren kappen in marmer en zo — maar dat werd in de Gentse academie niet gedaan. Daaruit concludeerde ik een andere weg te zullen opgaan."

Toen een advertentie aanzette om *violbouwer te worden in Wales*, schreef Peters vader zijn toen 18-jarige zoon daarvoor in. „Toen ik hiervoor naar Engeland trok, bleek men er al kandidaten genoeg te hebben voor het violbouwen. Er bleef evenwel nog een aanbod over om piano's te stemmen. Ik zei niet het minste gevoel van toonhoogte te hebben. Maar na een test zou ik dan toch mijn kop breken omtrent de liefst 250 snaren die een piano rijk is." **Test ?**

— **Herr Seele :** „Ik bracht daar waarschijnlijk niet te veel van terecht, maar men vond het blijkbaar interessant een buitenlandse student in zijn midden te hebben. Hierna heb ik met veel bloed en tranen piano's leren stemmen."

— **Muziekondig... leer je piano stemmen !**

— **Herr Seele :** „Dat is ge-

woon keihard werken. Je begint met één noot... die een hele week het leidmotief van je opleiding zal zijn. In het begin moet de mechaniek er uit en moet je gewoon aan de snaren trekken om er klank uit te krijgen. Pas na twee maanden wordt de mechaniek er weer ingestoken, waarop je dan moet stemmen."

— **Hoe spreekt piano jou vandaag aan ?**

— **Herr Seele :** „Als het meest complete instrument. De geschiedenis van de 300 jaar jonge piano interesseert mij bovenmatig. De 17de eeuw kende genieën als de lyrische, romantische Frédéric Chopin ; het dramatische genie Wolfgang Amadeus Mozart, die maar goed 35 jaar leefde... en als kind al fenomenale bewijzen van kunstenaarschap leverde ; Franz Liszt, die als de grote man van de moderne piano de historie inging."

— **Hoeveel klavierinstrumenten heb jij ?**

— **Herr Seele :** „Bij mij thuis in de Nieuwpoortsteenweg 67 — 't Oud Trambuis — staan er wel een 80-tal piano's. Er zijn er die dienen gerestaureerd en bepaalde die we niet verkopen. 't Is sterker dan mezelf, maar ik ben wel degelijk verliefd op de piano..."

„Op 't Gentse perron werd Kamagurka mijn beste vriend”

Oostendenaar Luc Zeebroeck (Kamagurka) en Peter Van Heirzele (Herr Seele) liepen allebei academie in Gent toen ze mekaar, in het naar huis keren, op het perron van het Gentse station tegen het lijf liepen. Want geen van beiden verbleef bij een *kotmadam*. Kama maakte zich bekwaam in het maken van animatiefilms en Peter ging de

weg van het beeldhouwen op. — **Herr Seele :** „Kama voelde zich tot mij aangetrokken omdat ik er nogal grappig bijliep met mijn alpinklak en golfbroek. Toen ik nog niet aardig knauwde op een kalizoutstok kwam hij me een vuurtje aanbieden... Voilà, zo hebben we mekaar leren kennen en zijn we terzelfdertijd bovenbeste vrienden geworden !"

— **Kamagurka... what's in a name ?**

— **Herr Seele :** „Hij wilde, in tegenstelling tot gemakkelijke artiestenpseudoniemen, een naam die moeilijk in de mond lag. Na zijn humaniora deed Kama animatie. Vandaag is de tekenaar/humorist een beslagen cartoonist. Ik ben meer striptekenaar en lever verhalen."

— **Wanneer werd de Siamese Humortweeling Kamagurka/Herr Seele geboren ?**

— **Herr Seele :** „Kama die wreed goed is in woordspelingen, introduceerde mij ooit als Herr Seele. Waar ik nogal filosofisch ben ingesteld, vond ik dat Seele (ziel) mij excellent lag."

— **Jullie allereerste optreden tesamen...**

— **Herr Seele :** „In Leuven en Kama's bedoeling was dat ik rood van schaamte moest worden voor het publiek. Hij begon te babbelen over mijn ondergoed... en na een tweetal minuten was ik bloedrood. Ik bewees meteen een rasperformer te zijn. Kama had een popgroep *Kamagurka en de Vlaamse Primitieven*, bij wie ik optrad met mandoline of banjo. Geleidelijk aan begonnen wij sketches te spelen tussen de muzikale nummers... bij zover dat de muzikanten er op de duur voor spek en bonen bij stonden."

— **Nationale en internationale doorbraak...**

— **Herr Seele :** „In 1982-83 werkten we voor de Nederlandse VPRO aan een komisch programma van drie halfuur, vooreerst door Kama geschreven en later door ons allebei afgewerkt. Het zijn absurde

sketches, die eerder onder Engelse humor moeten gerangschikt worden. *Al hebben wij onze geestigheden altijd in het Vlaams gebracht !*"

— **Kama geen gemakkelijken, me dunkt...**

— **Herr Seele :** „Als twee komieke zielen op scène staan, gaan ze altijd een beetje tegen mekaar op hē. Kwestie dat elk op zijn manier de show wilt stelen... en daardoor de compagnon van de planken speelt. Dat mag. Dat hoort er bij. Daardoor doe je dubbel je best. Want ook in de showbiz mag je je niet laten doen."

Waarom geen humorfestival in Oostende ?

Herr Seele houdt heel veel van Oostende, al blijkt het een haat/liefde verhouding te zijn. „De goeie films komen hier niet en er is geen zaal om naar een optreden te gaan. Het verdwijnen van 't Wit Paard ? Blijft de vraag of er hier vandaag nog een markt voor is. In ieder geval wil ik uit die gouden Van Iseghelelaan-tijd refereren naar het legendarische *Freddy's Dansorkest*, teneinde Freddy Feys als geniale componist te roemen !"

— **Hoe kunnen jullie Oostende stimuleren ?**

— **Herr Seele :** „Een beetje in de lijn van het entertainment en amusement van 't Wit Paard, zouden Kama en ik in Oostende een *Humorfestival* willen lanceren. Gebouwen ? Mens toch, mochten de socialisten ons carte blanche geven inzake het (belachelijk tot architectuurgebouw veroordeelde) *postbâtiment* of het nog altijd fantastische (tot afbraak vervloekte) Feestpaleis, dan garanderen wij een Oostends Humorfestival, dat gewis voor zotternijen van het chique Knokse niet zou moeten onderdoen."

Bezeten van Pieter Brueghel, dé Vlaamse primitief die leven stak in dooie schilderwerken

Zoon van uitzonderlijke kunstenaressen

Odette Pannecoucke, moeder van Peter Van Heirzele, was een uitzonderlijk getalenteerde Torhoutse dame. Doordrongen van het Houtlandse pottenbakken, dat roemt op wereldbefaamde keramiek, studeerde Odette in de vijftiger jaren kunst in de hoofdstad. Ze zou als *allerbste* de academie van Terkameren verlaten met *de Prijs van de Stad Brussel*. „Ik kreeg van haar het artistieke gevoel en de vaardigheid mee”, aldus Herr Seele. „Het moet gezegd dat langs moeders kant nog ander talent school: grootmoeder Valerie Haesaert, die 40 jaar in Oostende woonde en pas de laatste tien jaar van haar leven begon te schilderen. Ze won alhier ooit de eerste prijs amateurschilderen, die haar 20 jaar geleden door prins Karel werd overhandigd.”

Peters oudere broer, Hans, die de richting grafiek en schilderen volgde in het Gentse Sint-Lucas, voelde zich ook al heel vroeg tot de kunst aangetrokken. „Ik was amper twee jaar toen ik het van Hans afkeek om ook auto's met scheefstaande wielen — bij het nemen van een bocht — te tekenen. Op mijn 16de mocht ik — na lang aandringen — van mijn ouders aan de Gentse academie gaan studeren.”

— **Wat leerde ja aan de academie?**

— **Peter:** „Het was een te-leurstelling. Het uiten van kunst via penseel en palet had moeder mij geleerd, zodat ik als jonge gast ergens meer gedreven was dan mijn leraars.

Ik ben een kolorist met natuurlijk talent voor kleuren. Iemand die meer belang hecht aan de verlichting. Ik ga voor *straffe* kleuren en val voor de Vlaamse Primitieven, met bovenop Pieter Brueghel als gegarandeerd favoriet.”

— **Waarom dan wel Pieter Brueghel?**

— **Peter:** „Deze unieke kunstenaar uitte zich met een humanisme dat toen een absolute moderne stijl uitstraalde. Brueghel nam afstand van het strak religieuze waarin de Vlaamse Primitieven zich tot dan toe nestelden. Hij dook in thema's die eigenlijk niet pasten in dooie kaders en absurd waren inzake de sfeer van die tijd: want zeg nu eens, wie

stak het tot dan toe in zijn hoofd om dansende paren weer te geven?”

— **Hoe kijk jij naar Ensor?**

— **Peter:** „Wij beschouwen ons ergens collega's van James Ensor, wiens werk vandaag nog altijd leeft. Waar wij eveneens kunstwerken maken, vormen we met de gigantisch Ensor ergens één pot nat. Ik vind onze baardige Oostendenaar de grootste kunstenaar die we na Brueghel hebben gehad en ben gewoon weg van zijn koloriet. Waar James een vrij agressieve schilder-kunst etaleert, kan ik best verstaan dat zijn bittere thema's niet altijd en niet bij iedereen in goede aarde vallen.”